

maatte være dette, at Samfundet, som i egen Interesse forbeholder sig Ret til at skride ind overfor den enkelte, maa tage alle de af dets Indskriden følgende Tab, alene med Undtagelse af det Tab, der opstaar for Besidderen ved, at han ikke faar en Gevinst, som han har haabet paa at faa. I enhver anden Henseende bør han holdes skadesløs.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men kun pege paa § 5, hvor der er Tale om Forbud mod at bruge Beboelseslejligheder til Forretningsbrug. Dette Forbud kan efter Forslaget under visse Omstændigheder ikke gøres gældende overfor Ejerne selv, saa lidt som overfor bestaaende Forretninger. Det forekommer mig, at der her kan indtræde ganske urimelige Forhold. Det kan blive næsten meningsløst, hvis visse bestaaende Forretninger, der ikke løser nogen som helst Samfundsopgave — maa jeg rent eksempelvis nævne private Detektivbureauer o. l. — skal have Adgang til eller Krav paa at faa Forretningslokaler i saadanne Ejendomme, som her er Tale om, medens nye Forretninger, som maaske har ganske overordentlig samfundsmæssig Betydning, paa Forhaand er udelukkede fra saadanne Lokaler. Det forekommer mig, at der ogsaa her tiltrænges noget mere Klarhed. Maa jeg sige, at Forudsætningen for de Bemærkninger, jeg her har fremsat om § 5, er den, at Bestemmelsen i § 5, 1ste Stykke, skal forstaas paa den Maade, at Kommunalbestyrelserne uden højere Myndigheds Samtykke kan give Bestemmelser af rent generel Natur, men derimod ikke for de enkelte Tilfælde. Hvis det omvendte er Tilfældet, bortfalder min Betænkelighed paa dette Punkt. Endelig forekommer det mig vel meget at give Loven Gyldighed til Oktober Flyttedag 1918. Det er dog ikke for mig noget afgørende. Hvis andre Lovforslag, der er beslægtede med dette, faar saa lang Gyldighed, maa man maaske ogsaa kunne bøje sig her, men paa Forhaand nærer jeg nogen Betænkelighed.

Endelig nærer jeg i al Almindelighed stor Betænkelighed ved at tillægge Kommunalbestyrelserne og i sidste Instans Indenrigsministeren Bemyndigelse til at kunne skride ind overfor de enkelte Borgers Velfærdssager. Jeg nærer som sagt stor Betænkelighed overfor dette Forhold, og jeg synes, Forholdet skal være ret preserende, hvis man skal gaa med, og at Erstatningspørgsmaalet i hvert Fald bør være gjort ganske overordentlig klart.

Kommunalbestyrelsernes Virksomhed ligger i Virkeligheden i den Grad paa andre Omraader, at man ikke kan forudsætte, at Kommunalbestyrelsernes Medlemmer har Indsigt i de komplicerede Forhold, hvormed der her er Tale.

Jeg har her, til Dels ud fra mine egne Betragtninger, i Hovedsagen gjort mig til Talsmand for Venstres Anskuelse, der altsaa i Korthed gaar ud paa, at vi er betænkelige ved det foreliggende Lovforslag, men at vi er rede til at gøre det til Genstand for en alvorlig og velvillig Overvejelse i et Udvalg.

Jessen: Det var meget elskværdigt af den ærede første Taler (Birch) at sige, at han og hans Parti vilde gøre Lovforslaget til Genstand for en velvillig Behandling. Jeg tror, at naar det ærede Medlem vilde det, var det nødvendigt at sige det, thi hans Udtalelser var ikke særlig velvillige. Jeg havde for øvrigt ventet, at det ærede Medlem vilde have stillet sig mere velvilligt overfor Lovforslaget, end han tilsyneladende gjorde, thi vi befinder os i en saadan Nødstilstand, at det er berettiget at skride til meget kraftige og indgaaende Foranstaltninger for at raade Bod paa den Bolignød, det ærede Medlem sikkert ikke vil benægte findes, og det foreliggende Lovforslag er et Led i disse Bestræbelser, navnlig for Københavns Vedkommende, men ogsaa for adskillige andre Byer. Denne Bolignød har jo ligefrem forfærdelige Virkninger for dem, den gaar ud over. Man kan ikke med Sindsro se paa, at Familier staar uden Tag over Hovedet og maa stuves sammen i smaa Lokaler under meget daarlige Forhold, fordi de ikke kan skaffe sig Lejlighed. Her i København har vi for Tiden 260 husvilde Familier, som er stuede sammen, dels i nogle Træbarakker og dels i Skolelokaler. De, der bor i Skolelokalerne, har det nogenlunde, men denne Foranstaltning har til Gengæld den Ulempe, at vi dels maa give Skolebørnene Ferie og dels putte dem rundt omkring i andre Skoler, hvad der er meget uheldigt baade for Børnene og for Skolerne. Naar Forholdene er saadanne, maa man være rede til at træffe kraftige Foranstaltninger. Der er desværre ingen Udsigt til, at Forholdene i en nær Fremtid vil blive bedre, i hvert Fald ikke her i København, de vil snarere blive værre. Den Statistik, der er optaget over Boligforholdene, viser, at der til April Flyttedag i København og paa Frederiksberg rimeligvis vil blive 500 Lejligheder